

har kun Fornøielse i Hovedet, det var sandelig bedre, om han var bleven hjemme for at passe sin Forretning! Nei, se til Hansen! Han passer sin Butik baade hellig og søgn! Det er en Mand, som vil frem i Verden! Lad os støtte ham og gaa ind at købe hos ham! Der er ingen af de smaa Næringsdrivende, der tør udsætte sig for at blive omtalt paa denne Maade, thi han kan ikke taale at miste nogen Kunde. Uagtet han i høieste Grad kunde trænge til at have en Fridag en Gang om Ugen for at blive styrket til nyt Arbejde, tør han ikke holde sin Butik lukket Søndag Eftermiddag, men maa skynde sig hjem, naar vi Andre kunne blive ude til en eller anden Fornøielse, og han staar da igjen der bag Disken uden Hensyn til, om han derved i nogen væsentlig Grad forøger sine Indtægter og sin Fortjeneste. Det er dette Forhold, som de Næringsdrivende ere i saa høi Grad misfornøiede med, saavidt vi have kunnet erfare, og det er dette Forhold, som vi mene, at det er retfærdigt og betimeligt at raade Bød paa. Paa samme Maade er jo en meget stor Del af den arbejdende og navnlig den tjenende Klasse stillet; de ere ogsaa tvungne til at arbejde om Søndagen, naar Butik og Handelslokaler skulle holdes aabne; derved bliver en meget stor Masse Arbeidere tvungne til at renoncere paa den Fridag, som de i saa høi Grad kunne trænge til. Jeg tror, at man vil blive nødt til at erkjende om dette Lovforslag, at det ikke er fremkommen af noget egentlig politisk Motiv. Jeg har talt med forskjellige Høierræder og bedrestillede Mænd, som have været overordentlig glade ved Lovforslaget og have sagt, at det sigter til et rimeligt og retfærdigt Formaal, som de ønske gennemført, ligesom at de med stor Glæde ville hilse den Dag, da de kunne være fri for at tvinge deres Arbeidere til at arbejde om Søndagen. De have sagt, at Folk ofte ere meget henrynstede med deres Bestillinger, idet de mange Gange tvinge Arbeidsgiverne til at skulle staae Tingene saa hurtigt færdige, at de derved blive nødt til at holde deres Arbeidere paa Værkstederne om Søndagen. De indrømme, at dette er et uheldigt Forhold, og jeg mener, at en meget stor Del af Arbeidsgiverne — de humane imellem dem, hvad enten de høre til den ene eller den anden politiske Retning — ville erkjende, at Arbeiderne trænge til at have en Fridag om Ugen og bør have den. Det er alene Hensynet til Konkurrencen og til de Fordringer, man er kommen ind paa at stille til Produktionen i det Hele taget, som hidtil har gjort det til en Umulighed for dem at give Arbeiderne fri for Søndagsarbejde. Der er derfor, tror jeg, Grund til

at antage, at denne Lov vil være i Alles Interesse og ikke vil komme til at skade Nogen. Den vil forøge Arbeidet ved at indskrænke Søndagsarbeidet og derved staae Plads for ny Arbeidskraft, og den vil staae de mindre Næringsdrivende og Arbeiderne i det Hele en Fridag, som de i høi Grad trænge til, og som jeg er overbevist om, at de i høi Grad ønske. — Det er en Selvfølge, at naar et Forslag fremkommer, som har almindelig Interesse, vil man stadig og jævnlig blive gjort opmærksom paa Ting, som man ikke har faaet med i Lovforslaget, og jeg betragter det som overordentlig heldigt, at man bliver gjort opmærksom derpaa og derved bliver sat i Stand til ogsaa at medtage det; thi det vidner om, at Lovforslaget er af stor Interesse, ikke alene for dem, man selv har tænkt paa, men ogsaa for dem, man muligens ikke i Dieblisset har taget med i Betragtning. Jeg er saaledes bleven gjort opmærksom paa, at Statens Arbeidere og Funktionærer i høieste Grad lide og — efter min Formening og efter de Oplysninger, jeg har faaet — lide uretfærdigt under de nuværende Helligdagsbestemmelser. Der er saaledes blevet mig meddelt, at en Stationsforvalter i 12 Aar ikke har havt en eneste Søndag fri, ligesom Landpostbudene, der, hvad vi vel Alle kunne være enige om, have en overordentlig besværlig og desværre daarlig lønnet Bestilling, end ikke have de tre store Helligdage fri om Aaret. Dette er Forhold, som det forekommer mig, at man, naar man bliver gjort opmærksom derpaa, bør tage med i Betragtning under Behandlingen af Lovforslaget, for mulig at forbedre og forandre dem. Det Formaal, vi tilstræbe med Lovforslaget, tilstræbe vi i al Almindelighed. Vi have aldeles ikke nogen Frygt for, at den Indskrænkning i Arbeiders Udørelse i det Hele taget, som denne Lov vilde medføre, skulde øve Tryk med Hensyn til den offentlige Gudskyndelse i høiere Grad, end Tilfældet nu er; dette vilde da ogsaa tale imod vore Principer og de Anstuelser, vi nære. Vi nære ingen Frygt i den Retning. Vi tro nu en Gang ikke, at Udviklingen vil gaa ad den Vej, nei, vi tro, at Folk vil stride mere og mere frem i fristendet Retning ogsaa paa dette Omraade. Vi mene heller ikke, at der trænges til den Slags Bestyttelse, og det har altsaa ikke været vor Hensigt ved Lovforslaget at ville bidrage til at skabe en saadan. — Hvad angaar Lovforslagets enkelte Paragrafer og de Forandringer, som deri ere foreslaaede i den bestaaende Lovgivning, skal jeg omtale dem i al Korthed. — Med Hensyn til § 1 vil man se, at vi have